TẠP CHÍ ĐIỆN TỬ
THƯƠNG HIỆU & CÔNG LUẬN

Từ vụ Xôi Lạc TV: Siết chặt xử lý vi phạm bản quyền trên không gian mạng

07:04 10/09/2026

Việc cơ quan chức năng đề nghị truy tố 74 bị can trong vụ án phát sóng trái phép qua hệ thống Xôi Lạc TV cho thấy sự quyết liệt trong công tác xử lý vi phạm bản quyền trực tuyến. Mọi hành vi tự ý khai thác, sao chép tác phẩm số khi chưa được cấp phép đều phải đối mặt với các chế tài pháp lý nghiêm khắc từ xử phạt hành chính đến truy cứu trách nhiệm hình sự.

Cục An ninh mạng và phòng, chống tội phạm sử dụng công nghệ cao (Bộ Công an) phối hợp cùng Công an tỉnh Hưng Yên vừa hoàn tất kết luận điều tra, đề nghị truy tố 74 bị can liên quan đến hệ thống Xôi Lạc TV. Quá trình đấu tranh, lực lượng chức năng xác định nhóm đối tượng này đã thực hiện hành vi phát tán, tiếp sóng trái phép hàng loạt nội dung có bản quyền. Không dừng lại ở hành vi vi phạm sở hữu trí tuệ, hệ thống này còn chèn các nội dung quảng cáo và điều hướng người xem truy cập trực tiếp vào các nền tảng cờ bạc trực tuyến. Cơ quan Cảnh sát điều tra đã tiến hành thu giữ, kê biên và phong tỏa số tài sản trị giá hơn 300 tỷ đồng. Vụ án quy mô lớn này chính thức bác bỏ quan điểm cho rằng không gian mạng là khu vực tự do, nơi các nội dung số được đăng tải công khai đồng nghĩa với quyền tự do sao chép và khai thác thương mại.

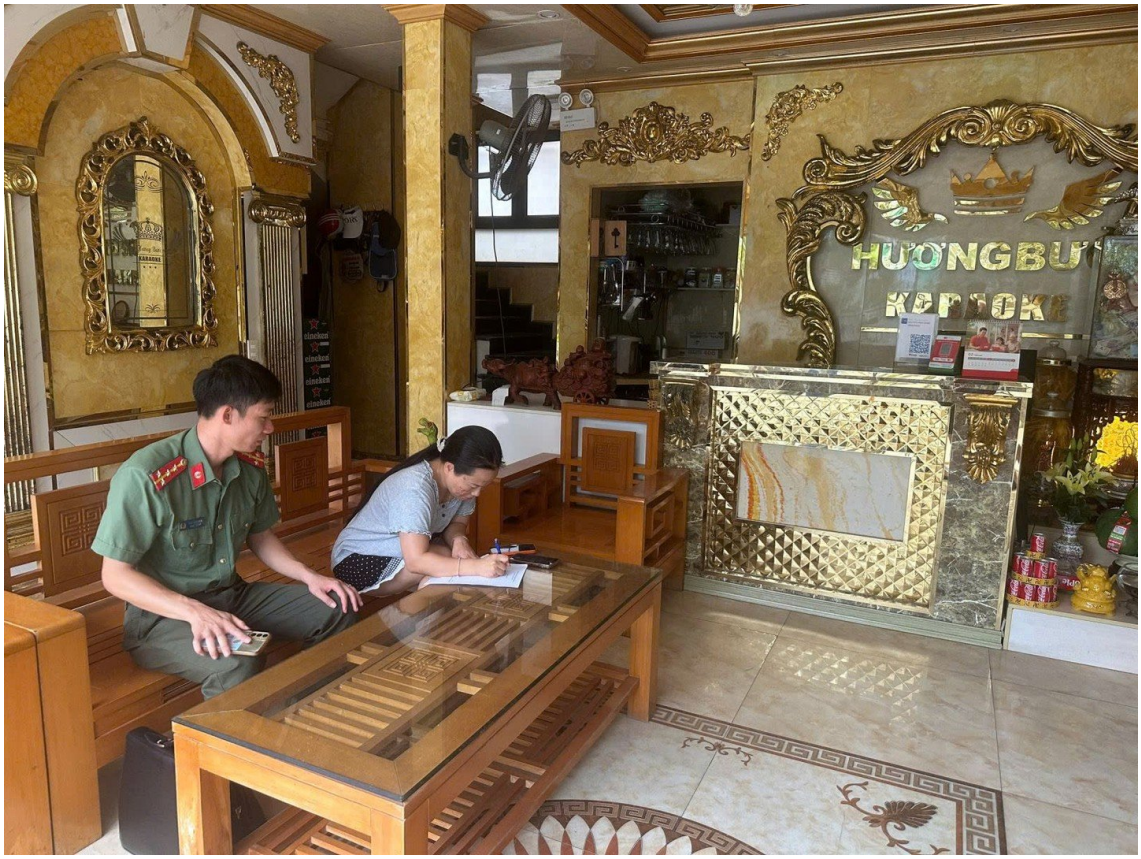
Vật chứng thu giữ được trong vụ Xôi lạc TV

Theo hệ thống pháp luật hiện hành, quyền sở hữu trí tuệ trên môi trường số được bảo vệ thông qua Luật Sở hữu trí tuệ và Nghị định số 341/2025/NĐ-CP. Cụ thể, Điều 20 của Luật xác lập quyền độc quyền của tác giả, người biểu diễn, nhà sản xuất bản ghi âm, bản ghi hình và tổ chức phát sóng. Việc một cá nhân hay tổ chức tự ý phân phối, truyền đạt tác phẩm đến công chúng hoặc cố tình thay đổi, vô hiệu hóa các biện pháp công nghệ bảo vệ bản quyền đều cấu thành hành vi xâm phạm. Căn cứ theo mức độ vi phạm, cơ quan thực thi pháp luật sẽ tiến hành xử phạt vi phạm hành chính với mức phạt tiền tối đa lên đến 250 triệu đồng đối với cá nhân và 500 triệu đồng đối với pháp nhân. Khung xử phạt hành chính này cũng được áp dụng tương đương đối với các hộ kinh doanh và cộng đồng dân cư.

Theo Công an tỉnh Hưng Yên, đối với những hành vi có dấu hiệu tội phạm, cơ quan chức năng sẽ áp dụng chế tài hình sự về tội xâm phạm quyền tác giả, quyền liên quan được quy định tại Điều 225 Bộ luật Hình sự (theo Văn bản hợp nhất số 135/VBHN-VPQH năm 2025). Cá nhân cố ý sao chép, phân phối trái phép các tác phẩm với quy mô thương mại sẽ phải đối mặt với mức phạt tiền từ 50 triệu đến 300 triệu đồng hoặc hình phạt cải tạo không giam giữ đến 3 năm. Trong trường hợp phạm tội có tổ chức, tái phạm nhiều lần hoặc thu lợi bất chính với giá trị lớn, khung hình phạt tăng nặng lên đến 1 tỷ đồng hoặc phạt tù tối đa 3 năm. Về phía pháp nhân thương mại, nếu vi phạm cấu thành tội phạm, tổ chức có thể bị phạt tiền từ 300 triệu đồng đến 3 tỷ đồng và có thể bị tước quyền hoạt động có thời hạn. Pháp luật quy định rõ việc xử lý pháp nhân không loại trừ

trách nhiệm hình sự của cá nhân trực tiếp thực hiện hành vi.

Trước sự kiểm soát gắt gao của cơ quan quản lý, các doanh nghiệp và hộ kinh doanh hoạt động trong lĩnh vực truyền thông, quảng cáo cần xây dựng cơ chế tự bảo vệ bằng cách kiểm duyệt khắt khe quyền sử dụng nội dung số. Thao tác bắt buộc đầu tiên là kiểm tra tính pháp lý của mọi hình ảnh, video, bản nhạc hay phần mềm trước khi đưa vào khai thác thương mại. Việc sử dụng tài sản trí tuệ cần được cụ thể hóa bằng hợp đồng chuyển giao, xác định chi tiết phạm vi nền tảng áp dụng, mục đích thương mại và thời hạn cho phép. Doanh nghiệp cần ràng buộc trách nhiệm pháp lý bằng văn bản đối với các nhà cung cấp dịch vụ thứ ba như đối tác truyền thông, cộng tác viên hay nhân sự thiết kế tự do nhằm phòng ngừa rủi ro bị liên đới khi xảy ra khiếu kiện.

Lực lượng chức năng tỉnh Hưng Yên tuyên truyền đối với các cơ sở kinh doanh chấp hành các quy định về quyền tác giả, quyền liên quan. Ảnh: Công an cung cấp

Song song với hoạt động kiểm duyệt, các tổ chức kinh doanh bắt buộc phải thiết lập quy trình lưu trữ toàn bộ hồ sơ, chứng từ thanh toán và hợp đồng thỏa thuận bản quyền. Đây là chứng cứ pháp lý trọng yếu để giải trình tính hợp pháp của dữ liệu khi cơ quan quản lý tiến hành thanh tra. Ban lãnh đạo các công ty cần chỉ định bộ phận chuyên trách thẩm định nguồn gốc nội dung số trước khi đăng tải trên các nền tảng mạng xã hội như website, Facebook, TikTok hay YouTube. Đối với các tài liệu chưa xác định được quyền sử dụng, cơ sở kinh

doanh phải lập tức tạm dừng khai thác. Việc chủ động rà soát, loại bỏ các nội dung vi phạm và liên hệ trực tiếp với tác giả để khắc phục thể hiện năng lực quản trị rủi ro pháp lý, góp phần xây dựng một môi trường thương mại điện tử tuân thủ nghiêm quy định của pháp luật.

Thành Nam